

DOBROGEA JUNIA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ.

Fondator: CONST. N. SARRY

ABONAMENTUL:
Pe un an Lei 120
jumătate an 70
REDACȚIA:
Str. D.A. Sturdza 7
ADMINISTRAȚIA:
Str. Traian 5
Anunțurile se plătesc după tarif
Măsurătorile se fac în inchiziți
Telefon 9112

Dezastrul din Portul Constanta

Opinia publică, nedumerită și scandalizată, cere satisfacție.

Un incendiu, care cu iuțea fulgerului a luat proporții uriașe, transmitându-se în mai puțin de un sfert de oră asupra a trei magazii pe o întindere de mii de metri pătrați și cuprinzând altele două peste o oră — a prefăcut repede în cenușă o avere ce nu se poate aprecia astăzi, nu atât fiindcă nici o socoteală nu era făcută asupra ei, după mărturisirile a însuși d-lui Ministru al refacerii, ci pentru că valoarea ei urmează a se judeca după pierderea unor stocuri de marfă ce nu se poate înlocui și prin repercusiunea ce va avea asupra prețurilor din piață, actualmente atât de lipsită și inaccesibilă pungilor modeste.

Lumea, orcă de iertătoare și deprinsă cu „obicelelurile pământului”, nu poate pricepe incetinirea și nepăsarea ce se pune din partea tuturor celor chemați în cercetarea cu deamănuntul a acestei afaceri. În consecință, ea reclamă indicațiuni care s-o lămurască, și măsuri care s-o liniștească.

Și cu drept cuvânt: Cum e admisibil ca Ministerul de comerț și industrie să nu se fi sesizat încă din primul moment de această afacere urâtă, trimițând chiar a doua zi un întreg aparat de investigații și anchetă în localitate?

Cum s'a putut ține luni întregi averea această considerabilă în niște magazii de lemn, când — la observațiunile dintr-un

put ale Societăților de asigurare, asupra pericolului și taxelor mari la care se expune statul făcând depozite în asemenea barăci! — Ministerul respectiv a răspuns că toate aceste mărfuri vor fi expediate neîntârziat la Galați și Brăila, și așezate în magazii de piatră?

Când aceste depozite nu erau de căl în parte asigurate — Societățile refuzând a risca prea mult — și pe cât s'a văzut, cu drept cuvânt — cum de nu s'a rânduit în jurul lor o pază specială; ba, dimpotrivă, s'a lăsat totul în voia soartei?

Cum se explică că aceste însemnate cantități de marfă n'au fost până în ultimul moment inventariate?

De ce s'a pus afiață tărăgăneală și drămuială în distribuirea lor?

Ce e adevărat cu afirmația din Camera a d-lui deputat Vasile Sasu, asupra declarației ce i-ar fi făcut-o un inspector venit chiar săplămana trecută la Constanța, că inventarierea și predarea acestor depozite se va sfârși printr'un incendiu?

Atâtea și atâtea chestiuni, care așteaptă câte un răspuns ce nu poate, ce nu vom lăsa ca să întârzieze.

În jurul flăcărilor, ce de trei zile tot nu confesesc, cerem să se facă lumină, deplină lumină.

Și se va face.

„Dobrogea Junia”

Peste picior

PENTRU PATRIE

Vitejii Dobrogeni

Există o stațiune moartă precum și o moarte vie!
J. Hellade-Rădulescu

Locotenentul Cleobul Frangopol

Piciorul intră foarte des în indelețnicirile Românilor. El dă foarte des cu piciorul la afaceri: omului cu care nu se înțelege și nu vorbește, din lipsă de obișnuință, să-i întoarcă spatele, litrăge un picior; de regulă însă, la pe toată lumea peste picior. E o ocupațiune aceasta, nu numai distractivă dar și instructivă, — de aceea am hotărât să-i consacra o rubrică, pe care am încredințat-o deocamdată amicului Mișu Suleimes, căruia îi va veni din când în când în ajutor și camaradul său Sară Cismeli Memet Aga, — căci ori cât de respectabil ar fi piciorul colaboratorului nostru Suleimes, tot n'ar putea veni de hacul tuturor „respectabililor” din cuprinsul provinciei noastre.

Și acum dați, mă rog, voie d-lui Suleimes să-și prezinte:

Carta de vizita

Pentru tot cliitor al nostru, se cunoaște cine suntem, dați voie să păcem recomandăția:

Pu mine cheama Sultman Efendi, nu i suntem rădu nici cu Sultman Huabec, nici cu prate a lui Cădar Huabec, care îi scriu jurnal Par.

Politica nu putem, iscris nu suntem nici conservator precopisit, nici liberal, nici conservator golani, nici aprican, nici farantist, nici îndipind, nici pederal al treilea, asta nu i să știm noi; politica internă să pace altu; avem pricea să nu bage apară, noi tot gubernamental suntem.

Pote primăria se legam ceva.

Extern politica tot lume pace, de ce să nu pacem și noi.

Nu am post prout, tot parte sedentara am post razbel — acolo mai bun al post, ce să laudam geaba.

Alegator suntem, școla primară al vut sa învașem. Om suntem d-le.

Când să bem și astu zilnic este, atunci scallim.

Migu Suleimes

ACTUALITĂȚI

CHEȘTIUNEA DUNĂREI ȘI DESLEGAREA EI

de: Jean BART

IV

Comisiunea Dunăreană. — Rivalități Austro-Ruse.

O Comisiune europeană dunăreană a fost instituită, care trebuie să elaboreze planurile și devizele lucrărilor necesare pentru adâncirea înbușăturii.

Accastă comisiune avea un caracter provizor.

După doi ani, urma să se formeze „Comisia riverană” permanentă, care ar fi avut de executat proiectele, de edictat regulamentele de percepție taxele, etc.

Din cauza tendințelor Austriei de a cuceri supremația și monopolul navigațiunii pe Dunăre, această Comisiune riverană nu s'a format nici până astăzi, mandatul său a fost trecut Comisiunii Europene, care, deși provizorie, există încă.

Dictionul: „Nimic nu e mai definitiv de cât o măsură provizorie” se justifică cu acest prilej.

Rusia îndărătură dela Dunăre, lupă fără întrerupere pentru a obține din nou situațiunea sa perdută în orient. Cu sprijinul lui Bismarck, care susținea Rusia la Conferința din 1872 spre a izola Franța, neutralitatea Mării Negre

fu suprimată și o flotă militară rusă a fost creată în Orient.

Pe de asupra, după războiul din 1871, la Congresul dela Berlin, tot cu sprijinul lui Bismarck Rusia punând mâna pe Basarabia, deveni din nou riverana Dunărei.

Să examinăm și politica Statelor Centrale relativ la chestia Dunărei.

Austria care-și întindea interesele din susul până în josul Dunărei, se încreușă cu Rusia care, de partea ei, căuta tot așa să se deslășure de jos în sus pe acest fluviu, care scaldă tineretea statei în formațiune.

Înaintea conferinței din Paris, Austria prin diferite aranjamente prietenoase la Dunăre, se înțelegea cu Turcia și cu Rusia în pofida micilor state, fără a ține socoteală de drepturile și de interesele acestor din urmă.

Formarea primei societăți de vapoare pe Dunăre avea ca obiect monopolizarea navigațiunii pe acest fluviu.

Când primul vapor parveni să

Specula cu apa

Nu mai cu ordonanțe comunale nu se potolește setea sărăcimii

Ceea ce se întâmplă cu apa menită să înlocuiască pe aceea dela Cernavoda sau Murfatlar, e din cale afară de neomenos. Dacă primăria Constanța din diferite motive pe care nu le vom discuta aci, nu e în măsură de a alimenta orașul cu apa ce este absolut necesară, nu e mai puțin adevărat că ea trebuie neapărat să se îngrijească de pompele de apă din oraș, menite să satisfacă nevoile imediate ale populațiunii orașului nostru.

Ori ceare se întâmplă cu această apă, trebuie să dea de gândit mult edililor noștri. — Am văzut că în ședința de alături, comisiunea pentru combaterea speculei a condamnat proprietarii pompelor de apă pentru că au luat sume mai mari de cât cele fixate, de comandă; nu înțelegem însă pentru ce nu se ia nici o măsură contra sacagiilor, cari practică specula pe o scară mult mai întinsă de cât proprietarii pompelor? În adevăr, sunt familii care plătesc cu 25 lei o sacă cu apă pe care la pompă sacagiul trebuie să o plătească numai cu un leu, cu un câștig deci de 24 lei la fiecare sacă cu apă.

În timpul acestei crize de apă populațiunea sărăcă trebuie să fie pusă la adăpostul speculei prin măsuri luate de autorități în drept, în contra acelor care întrec orice margine în dorința de câștig.

Sperăm că primăria va lua măsurile cele mai drastice pentru a se fixa un preț omenos și convenabil pentru toată lumea și nu numai atât: să îngrijească pentru stricta executare a ordonanței ce o va da.

Sărăcimă: nu are nevoie de ordonanțe ci de prețuri convenabile, cu care în realitate să găsească cele ce i sunt absolut necesare.

Inființarea unei a doua secții la Tribunalul Constanța

Publicăm mai jos, în extenso, expunerea de motive și proiectul de lege pentru inființarea unei a 2-a secții la tribunalul Constanța. — Proiectul de lege a trecut prin secții și va veni în curând în discuția Camerei.

Expunere de Motive

În ultimul timp lucrările tribunalului Constanța s'au înmulțit atât de mult, ajungând până la 70 pe condica de zi, astfel că cea mai mare parte dintre justițiabili capătă termen de judecată de 5 și 6 luni.

Faptul acesta, aducând un prejudiciu material justițiabililor, a motivat pe d. procuror-general al Curții de apel din Constanța ca să intervină pentru crearea unei a doua secțiuni la tribunalul Constanța.

Un proiect de lege în acest sens s'a depus pe biroul Corpurilor Legiuitoare în sesiunea trecută, care însă nu a fost adus în discuțiune.

Pentru motivul expus mai sus, credem că este absolut necesar inființarea unei a doua secțiuni la tribunalul Constanța.

Proiect de lege pentru inființarea unei a doua secțiuni la Tribunalul Constanța

Art. I. — Tribunalul Constanța are două secțiuni, cu personalul prevăzut de legea de organizare judecătorească; ministerul public se compune din personalul prevăzut de aceeași lege.

Art. II. — Această lege se va pune în aplicare la 1 Septembrie 1920.

Preot Ioan Grigorescu, George Pleșoianu, W. C. Davidoglu, Arteme Moldoveanu, I. Năjescu, Const. Popuc Seceala, C. T. Petrescu, Vinuța Georgescu, Const. Ștefănescu, Dr. V. Dumitrescu-Brăila, Haidredu Abdula, P. B. Chișină, Al. Ciabert, I. Ghirionco, Apostol Zamfir, M. Ilincă, Anibal Teodorescu, I. V. Creța, N. Georgescu, Florian Cristescu, D. Hădulescu, Const. R. Barbacloni, Const. Sava, Henri Satza, Vladimir Dumitru, I. Wagnor, M. A. Cernea, I. Dimov.

Apa, lumina, salubritatea.

„Vom avea apă și lumină” — Se vor ridica guoazele — ne spune d. dr. Sachelarie, președintele comisiei interimare.

Lucrările de la Murfatlar s'au terminat: — Incepe d. dr. Sachelarie prin instalarea unui al doilea cazan de aburi, suntem în situațiunea de a face față nevoii de apă a orașului. De săptămâna trecută încă, debitul de apă s'a mărit de la 200 m. c. la 1000 m. c. zilnic, astfel că fiecare cartier al orașului, primește apă odată la 3 zile.

Debitul fiind mărit, populația poate să facă mici depozite pentru zilele intermediare, când nu este apă. La Hinog, lucrările se continuă în mod normal, astfel că sperăm că la începutul lunii Octombrie să putem avea apă de Dunăre.

La Caragea-Dermen, se lucrează cu străduință la instalarea uzinei. Conducerea care va lega această stațiune cu orașul, e aproape terminată, majoritatea taburilor fiind puse în pământ. Sper că până la sfârșitul lunii Septembrie, grație măsurilor ce am luat, să scăpăm cu totul de mizeria lipsei de apă, uzina de la Caragea-Dermen putându-ne furniza un debit de apă destul de ridicat.

— Dar cu lumina cum stăm?
— Cel mai târziu Vineri vom avea lumină în întreg orașul, inclusiv cartierile mărginașe.

Nu numai atât: străzile vor începe să fie luminate prin becurile ce sunt în curs de instalare.

Pe lângă aceasta, voi căuta ca să furnizez curent electric în tot cursul nopții.

Voltajul fiind fix, se vor instala comptoare în toate casele particulare. Să-și mai comunice ceva: Grație măsurilor pe care le-am luat de acord cu poliția, străzile s'au măturat și guoazele s'au ridicat.

Dacă populațiunea va fi mai prevăzătoare ca până acum și nu va mai arunca guoazele pe străzi, vom reuși să menținem curățenia în oraș.

Acesta este expunerea pe care d. dr. Sachelarie a bine-voll să ne-o facă, la rugămintea ce i-am adresat-o de a ne da unele lămuriri, cu privire la nevoile orașului.

A. E. P.

RETEVEIE

Acord

Intre societățile Refacerii și Cășterii comunale din Medjidia ar fi intervenit un acord pe urma căruia d. Gr. Cosmescu și-a dat palatul pe mâna „Refacerii”.
Gösnabert

FOIȚA „DOBROGEI JUNIA”

Misterele Scapeșilor

de: Manole HIONODACHE

II

Istoricul sectei Scapeșilor. Hiliastii și Hlistiții.

Dar dușmanii Hiliastilor nu dormeau și-i denunță patriarhului, iar acesta suveranului, care dă ordin autorităților să-i urmărească. Kuhlmann, Nordmann, Ghena și toate persoanele cari răspândiseră cărțile și învățăturile Hiliastilor, sunt arestați. Cel doi dinții sunt menținuți multă vreme în închisoare, bătuți cu lăni ude, cu bice, tripiți cu fiare roșii, fciupși cu clești înroșiți, rupându-le carnea de pe ei. Dar atât Kuhlmann cât și Nordmann, nu au demanțat pe odepții sectei lor, suportând cele mai îngrozitoare suferinți.

Kuhlman spunea, cu drept cuvânt: „Dacă învățătura mea este neplăcută guvernului rus, eliberându-mă și plecând de aci, nimeni nu va ști despre existența ei; dacă

Ardeea lui Kuhlmann și Nordmann au provocat multe suferinți în popor, care a început să cerețeze pricea pentru care au fost arși de viu. Cel cari au văzut aludina lor în momentul morții, o povestea mai departe, cum au ridicat ochii spre cer, ce a spus Kuhlmann, și toate aceste versiuni s'au concretizat într'o frază, că acești străini au fost pedepșiți pentru credință”. Hiliastii au început să devie simpatiei și numii „omșeni lui Dumnezeu” și poporul a simplificat numirea în hlistiți, denumire care a rămas.

Timpurile erau favorabile ca o secță să prindă, pentru că se vremea aceea patriarhul Nikon începuse unificarea obșecurilor din biserică ortodoxă rusă, lucru ce a dat naștere la persecuții contra celor cari nu se supuneau unificării. Spiritele erau foarte agitate în popor și Nikon era atlat și învinuit de stricător al legii creștine veche.

Impotriva lui se ridicaseră călugări și călugărițe, preoți și proto-popi, mulți boeri și se spunea că chiar împărăteasa susținea pe aceia

care luptau împotriva reformelor umările de Nikon.

Până la patriarhul Nikon, aproape întreaga Rusia făcea crucea cu două degete, astfel precum fac și astăzi crucea lipovenii dela noi, cari se numesc staro-brăși, adică frații cei vechi. Acești lipoveni au fugit în Dobrogea, Bucovina și Turcia în timpurile acelea, când s'a căutat unificarea bisericii ortodoxe și ei neprimind schimbările introduse, au preferat să se expatrieze.

Apoi erau și alte mici lucruri, precum la răgășturi se spunea: „Doamne Iisuse Hristoase fule, Dumnezeu nostru” și nu cum este astăzi: „Iisuse Hristoase Iul lui Dumnezeu”. Se făcea slujba religioasă după cărțile vechi scrise, transcrișe și aneori cu corecturi, toate executate de bucherei, cari cu voie sau în mod încoștient au introdus erori și rătăcirii, pe cari patriarhul Nikon căuta să le înlăture. Toate acestea au stăruit furtuna religioasă a unei mari părți din cler și mireni, cari au dus la crearea acelor numeroase secțe, cari înținea până astăzi în Rusia. (Va urma)

traversează porțile de lez și să coboare până la înălțimea...

Joi 26 Zefirul

recenzele triumfale în rolul lui Am...

Goalei Olga, pav. grec din Tur...

RECONSTRUCTIA Societate anonimă Română pe acțiuni

CRONICA

Austria, pentru a combate politica...

SPARGERII Eri noaptea între orele 1-2 de către...

SCANDAL Aseară în momentul când între...

Situația Portului

Dela 20-25 August 1920

ULTIMELE ȘTIRI

Prin telegram și telefon dela corespondenții noștri

Aseară a avut loc un consiliu de miniștri sub prezidenția d-lui...

In chestiunea poloneză s'a comunicat consiliului ultimele tele...

In jurul demisiei d-lui Matei Cantacuzino. Remaniere ministerială.

D. I. Daroglu din Constanța, renunță la breșelul său de băutori...

Acte de Notariat

Vânzări

Gheza State din comuna Carvean...

Pâne ori... beia

La Brulăria d-lui D. Răzvan din...

Pierdută

A fost găsită pe stradă și adusă...

ULTIME INFORMAȚIUNI

Duminică 22 c, a avut loc alege...

Aparatul de deratizare a fost adu...

Cecace nu a putut obține intr...

Renunțări

D. I. Daroglu din Constanța, renunță...

Parla

Intervenit între Stoica N. Trufău...

INSERȚII

Primiți următoarele:

Dumnezeu Director

In ziarul "Farul" din 20 August e...

De către Prefectura de județ, s'a...

De altfel și Parchetul cercetând...

GA. Tatu, comerciant

Bursa Constanta

Table with market data: N. Albușescu vinde Băncii Cerealiștilor 5 v. orz...

Oborul de Cereale Constanța

Table with grain prices: 323 căruțe orz vândut cu 120-122 lei suta kgr.

LAZAR D. ABRAMOVICI & ARNOLD BIRNBAUM

Reprezentanți de Comerț și Asigurări

"AVANTUL"

Bureau tehnic de instalații de apă...

Important

Fabrigaria SPIRO I. MICRI Constanța

Roman Capătand și C. Grigorescu

BONBONERIA PALATULUI

CASA DE ÎNCREDERE

Prospect de subscripție publică

Marea întârziere în care se află reedificarea zonei de război...

ADMINISTRAȚIA SOCIETĂȚII

Comisar al Guvernului, E. Miculescu, inginer inspector general...

MEMBRI AI CONSILIULUI

C. Mironescu, inginer inspector general...

Director general, Sp. Cegăneanu, arhitect

Subscripția va începe la 15 August și se va termina la 5 Septembrie 1920

Consiliul de administrație își rezervă dreptul a închide subscripția...

Subscripțiile alipite se primește garantarea subscripției...

Subscripția se va face la următoarele bănci și sucursalele lor:

În București la: Banca Agricolă, Banca de Credit Român...

La Craiova: Banca Comerțului și sucursalele sale.

La Sibiu la: Banca Albina și sucursalele sale.

La Cluj la: Banca Centrală, Banca Agrară, Societatea Forestieră...

La Râmnicul-Sărat la: Banca Populară.

La Gernult la: Banca Anglo-Austriacă, Banca de Est...

La Iași la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Galați la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Vaslui la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Botoșani la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Suceava la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Buzău la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Prahova la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Argeș la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Teleorman la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Buzău la: Banca Regională, Wienerbankverein...

La Prahova la: Banca Regională, Wienerbankverein...